

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2022 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVIII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Izabela Ledzion

Protokolant: sekretarz sądowy Wioletta Wichrowska

w obecności Andrzeja Józwicka

Prokuratora Prokuratury Okręgowej w W.

po rozpoznaniu w dniach: 02 lutego 2022 roku i 10 marca 2022 roku

sprawy z **wniosku P. B.**, syna R. i M. z domu P., urodzonego (...) w W.

przeciwko Skarbowi Państwa

o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w dniu 18 listopada 2020 roku o godz. 23:55, przez funkcjonariuszy Kompanii Prewencji(...) Oddział Prewencji Policji w W., do sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)

na podstawie art. 552 § 4 k.p.k.

orzeka

I. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz P. B. kwotę 6.000,00 złotych (słownie: sześć tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;

II. na podstawie art. 554 § 4 k.p.k. w zw. § 2 ust 1 i 2, § 3, § 4 ust. 1-3 oraz § 17 ust. 6 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu - zasądza od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy P. B. zwrot wydatków w kwocie 144,00 złotych (słownie: sto czterdzieści cztery złote) z tytułu ustanowienia pełnomocnika;

III. na podstawie art. 554 § 4 k.p.k. kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

SSO Izabela Ledzion

UZASADNIENIE		
Formularz UWO	Sygnatura akt	XVIII Ko 157/21
1. WNIOSKODAWCA		
Wnioskodawca P. B. , syn R. i M. z domu P., urodzony		

<p>(...) w W. – złożył w Sądzie Okręgowym w Warszawie na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. wniosek przeciwko Skarbowi Państwa o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w dniu 18 listopada 2020 roku o godz. 23:55, przez funkcjonariuszy Kompanii Prewencji (...) Oddział Prewencji Policji w W., do sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)</p>		
<p>1.ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA</p>		
<p>1.</p>	<p>Odszkodowanie (kwota główna)</p>	<p>Odsetki</p>
<p>Nie dotyczy</p>		
<p>2.</p>	<p>Zadośćuczynienie (kwota główna)</p>	<p>Odsetki</p>
<p>Wnioskodawca P. B., w dniu 19 listopada 2021 roku (data stempla pocztowego), złożył do Sądu Okręgowego w Warszawie na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. wniosek o zasądzenie na rzecz wnioskodawcy kwoty 6.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w dniu 18 listopada 2020 roku o godz. 23:55, przez funkcjonariuszy Kompanii Prewencji (...) Oddział Prewencji Policji w W., do sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)</p> <p>W uzasadnieniu wniosku pełnomocnik wnioskodawcy podniósł, że wnioskodawca został zatrzymany w dniu 18 listopada 2020 roku o godz. 23:55, przy ul. (...) w W., zaś zwolniony z zatrzymania</p>		

został w dniu 19 listopada 2020 roku po godzinie 04.00 z terenu KRP W. I przy ul. (...) w W.. Podniósł też, że zgodnie z protokołem zatrzymania P. B., powodem jego zatrzymania był fakt podejrzenia jego osoby przez organ, który dokonał zatrzymania, o naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych w dniu 18.11.2020 roku w W. przy ul. (...), przy czym, zdaniem tego organu, miał on działać publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie dla porządku, to jest o czyn z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. Nadto pełnomocnik wnioskodawcy podniósł, że w protokole zatrzymania P. B. nie zostały wskazane żadne szczególne przyczyny jego zatrzymania.

Pełnomocnik wnioskodawcy w uzasadnieniu wniosku - odnosząc się do oczywistej niesłuszności przedmiotowego zatrzymania - wskazał, że w przypadku zatrzymania wnioskodawcy nie wystąpiły ustawowe przesłanki uzasadniające zatrzymanie - określone w art. 244 § 1 k.p.k., art. 45 § 1 k.p.w. bądź art. 15 ust. 1 pkt. 2a i 3 ustawy o Policji. Zgodnie bowiem z treścią art. 244 § 1 k.p.k. Policja ma prawo zatrzymać osobę, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo. W przypadku P. B. nie istniało żadne przypuszczenie, a tym bardziej nie istniało uzasadnione przypuszczenie, że popełnił przestępstwo opisane w protokole jego zatrzymania, ani jakiegokolwiek inne przestępstwo.

P. B. został bowiem zatrzymany na ulicy (...) w trakcie odbywającego się wówczas spontanicznego zgromadzenia pod Komendą

Rejonową Policji W. (...), będącego zgromadzeniem solidarnościowym z osobami zatrzymanymi tego dnia bezpodstawnie przez Policję podczas innych zgromadzeń spontanicznych, które tego dnia odbywały się w W., a które przetrzymywane były na ww. Komendzie.

W uzasadnieniu wniosku wskazał, że zgodnie z treścią art. 46 ust. 4 pkt. 4 Ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi z dnia 5 grudnia 2008 roku na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów wydanego na podstawie tej Ustawy można ustanowić zakaz organizowania widowisk i innych zgromadzeń ludności. Tym samym Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii z dnia 9 października 2020 roku w zakresie wprowadzonego w jego § 28 zakazu organizowania wszystkich zgromadzeń w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 24 lipca 2015 roku - Prawo o zgromadzeniach nie miało upoważnienia ustawowego w zakresie wprowadzenia zakazu przeprowadzania również zgromadzeń spontanicznych, a tym samym jako niezgodne w powyższym zakresie z art. 57 Konstytucji RP nie miało charakteru prawotwórczego.

Nadto pełnomocnik wnioskodawcy w uzasadnieniu wniosku podkreślił, że użycie w art. 46 ust. 4 pkt. 4 Ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi z dnia 5 grudnia 2008 roku sformułowania „zakaz organizowania zgromadzeń ludności”, jednoznacznie określa, że na podstawie tej Ustawy

można wprowadzić jedynie zakaz organizacji zgromadzeń określonych w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 roku - Prawo o zgromadzeniach, które mają formę zgromadzeń zorganizowanych, a nie można na podstawie tej Ustawy wprowadzić zakazu przeprowadzania i uczestniczenia w zgromadzeniach spontanicznych określonych w art. 3 ust. 2 Prawa o zgromadzeniach, które nie mają formy zorganizowanej. Za taką wykładnią ww. przepisów, poza wykładnią językową, jednoznacznie przemawia też wykładnia systemowa. W art. 16 ust. 1 Ustawy o stanie wyjątkowym z dnia 21 czerwca 2002 roku oraz w art. 22 ust. 1 pkt 1) Ustawy o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 sierpnia 2002 roku, Ustawodawca wprowadzając możliwość wprowadzenia zakazu organizacji i przeprowadzenia wszelkich zgromadzeń, w przeciwieństwie do treści art. 46 ust. 4 pkt. 4 Ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, posłużył się sformułowaniem „zawieszono prawa do organizowania i przeprowadzania wszelkiego rodzaju zgromadzeń”.

W uzasadnieniu wniosku pełnomocnik wnioskodawcy podkreślił, że tym samym jednoznaczne jest to, że w dniu przedmiotowego zatrzymania P. B. nie istniał legalny zakaz uczestniczenia w zgromadzeniach spontanicznych, a tym samym P. B., uczestnicząc w przedmiotowym solidarnościowym zgromadzeniu na ul. (...), nie naruszał w żaden sposób

swoją tam obecnością porządku prawnego.

Pełnomocnik wnioskodawcy w uzasadnieniu wniosku podniósł też, że P. B. podczas przedmiotowego spontanicznego zgromadzenia nie naruszył w żaden sposób nietykalności cielesnej żadnego policjanta. Wskazał również, że w chwili jego zatrzymania nie istniało uzasadnione przypuszczenie, że miałby on dokonać takiego czynu zabronionego, czy w ogóle jakiegokolwiek innego. Najlepszym potwierdzeniem braku takich okoliczności w chwili zatrzymania jest treść zarzutu, który został postawiony P. B. po jego zatrzymaniu, to jest zarzut naruszenia „nietykalności cielesnej nieustalonego policjanta.” Nieprzypisanie w tym zarzucie, do czynności wykonawczej zarzucanej P. B., osoby konkretnego policjanta, dowodzi jednoznacznie, że organ zatrzymujący P. B. dokonał tego zatrzymania bez jakiegokolwiek realnej i rzeczywistej podstawy.

Nadto, pełnomocnik wnioskodawcy w uzasadnieniu wniosku podniósł, że realia zatrzymania P. B. oraz zatrzymania innych osób, które wraz z nim zostały wówczas zatrzymane na ul. (...), wskazują, że Policja, wbrew prawu, podjęła decyzję o swoistej pacyfikacji legalnego zgromadzenia spontanicznego poprzez dokonanie bezpodstawnych zatrzymań przypadkowych uczestników tego zgromadzenia. Te działania Policji miały w praktyce charakter przypadkowej „łapanki”, której między innymi ofiarą padł P. B..

W uzasadnieniu wniosku wskazał też, że analiza materiałów zgromadzonych w dokumentacji

sprawy PR 2 Ds(...) również nie pozwala w żaden sposób na przyjęcie, że w chwili zatrzymania P. B. zachodziło podejrzenie, że mógł on dopuścić się popełnienia czynu zabronionego. Już w momencie zastosowania zatrzymania możliwe było wykluczenie, że zachodzi podejrzenie popełnienia przez zatrzymanego czynu z art. 222 § 1 k.k. Potwierdzeniem takiej oceny jest postanowienie z dnia 11 marca 2021 roku, którym Prokuratura Rejonowa (...) umorzyła postępowania wobec P. B. i innych osób, w ramach którego to postępowania nastąpiło przedmiotowe zatrzymanie, na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. - wobec braku podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, co dodatkowo potwierdza oczywistą niesłuszność zatrzymania P. B..

Konkludując, pełnomocnik wnioskodawcy w uzasadnieniu wniosku podkreślił, że przedmiotowe zatrzymanie wnioskodawcy, jako dokonane z obrazą przepisów rozdziału 27 kodeksu postępowania karnego, było zatrzymaniem niewątpliwie niesłusznym.

3.

Inne

Składając przedmiotowy wniosek pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz P. B. kosztów ustanowienia w sprawie pełnomocnika według przepisanych norm.

1.3. Ustalenie faktów

0.1.3.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty		
1.1.		<p>P. B. został zatrzymany w dniu 18 listopada 2020 roku o godz. 23:55, w rejonie Komendy Rejonowej Policji W. (...) przy ul. (...) w W., przez funkcjonariuszy Kompanii Prewencji (...) Oddział Prewencji Policji w W., do sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...) – jako „osoba podejrzewana o naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych w dniu 18.11.2020 roku w W. przy ul. (...), przy czym działał publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie dla porządku prawnego, tj. o czyn z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. (k.: 27-27v i 28 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W.</p>	<p>- zeznania świadka P. B. (k.: 25v-27 – akt sprawy o sygn. XVIII Ko 157/21)</p> <p>- dokumen-ty zgroma-dzone w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Wydział Karny o sygn. XVIII Ko 157/21</p> <p>- wniosek o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie</p> <p>-</p> <p>dokumen-ty zgroma-dzone w aktach sprawy Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmie-ścia w Warszawie II Wydział Karny o sygn. II Kp 3299/20</p> <p>- dokumen-ty zgroma-dzone w aktach sprawy Prokuratury Rejonowej W. – Ś.-ście w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)</p> <p>poszczegól-ne dokumen-ty poniżej</p>	<p>k.: 25v-27 akt sprawy o sygn. XVIII Ko 157/21</p> <p>k.: 3-8 akt sprawy o sygn. XVIII Ko 157/21</p> <p>dalsze dokumenty i karty poniżej wymienio-ne przy ocenie dowodów</p>	

o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)).

W czasie zatrzymania P. B. został popchnięty przez funkcjonariusza Policji. Po zatrzymaniu, zatrzymany P. B. – na wezwanie funkcjonariuszy Policji – wylegitymował się okazując dowód osobisty. Funkcjonariusze Policji spisali jego dane.

Następnie funkcjonariusze Policji doprowadzili zatrzymanego, wraz z grupą innych osób zatrzymanych, do Komendy Rejonowej Policji W. (...) przy ul. (...) w W..

Na terenie Komendy Rejonowej Policji W. (...), już dnia 19 listopada 2020 roku w godzinach 00:20-00:30, funkcjonariusze Policji dokonali przeszukania osoby P. B. (k.: 31-32 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)), zaś o godzinie 00:31, wyżej wymieniony został zbadany na zawartość alkoholu w wydychanym

wymienione przy ocenie dowodów oraz obok przy ustaleniach stanu faktycznego – bez potrzeby ich powtarzania

powietrzu z
wynikiem 0,00 mg/
l (k.: 30-30v akt
sprawy Prokuratury
Rejonowej (...) w W.
o sygn. akt. PR 2 Ds.
(...)).

W dniu 19 listopada
2020 roku P.
B., w godzinach
nocnych, na terenie
Komendy Rejonowej
Policji oczekiwał
na przeprowadzenie
z nim dalszych
czynności
procesowych.

Dopiero w
godzinach
02:45-03:00,
funkcjonariusze
Policji dokonali
ogłędzin jego osoby
(k.: 33-41 akt
sprawy Prokuratury
Rejonowej (...) w W.
o sygn. akt. PR 2 Ds.
(...)).

W trakcie czynności
sporządzania
dokumentacji do
KRP W. (...)stawił
się obrońca, jeszcze
zatrzymanego,
adwokat J. P.,
który uczestniczył w
dalszych
czynnościach (k.:
43, 44 akt
sprawy Prokuratury
Rejonowej (...) w W.
o sygn. akt. PR 2 Ds.
(...)).

Następnie o godzinie
03:50 rozpoczęło
się przesłuchanie P.
B. w charakterze

podejrzanego, w obecności jego obrońcy adwokata J. P. (k.: 53-54 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)). Wówczas też ogłoszono P. B. postanowienie o przedstawieniu zarzutu (k.: 53v akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds.(...)).

W sprawie, P. B. postawiono zarzut popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 18 listopada 2020 roku w W. przy ul. (...), naruszył nietykalność cielesną bliżej nieustalonego funkcjonariusza Policji 12 KP (...) W., podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych związanych z przeprowadzeniem interwencji, w ten sposób, że popychał go oraz szarpał za mundur, przy czym działał publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie dla porządku prawnego, tj. o czyn z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. (k.: 49 akt sprawy Prokuratury

Rejonowej (...) w W.
o sygn. akt. PR 2 Ds.
(...).

Czynność
przesłuchania trwała
do godziny 04:05.
P. B., pouczone
o uprawnieniach i
obowiązках
podejrzanego w
postępowaniu
karnym, nie przyznał
się do zarzucanego
mu czynu, po
czym złożył krótkie
oświadczenie, w
którym m.in. podał,
że po zatrzymaniu
funkcjonariusz,
który go zatrzymał,
powiedział, że
powodem jest
nielegalne
zgromadzenie, nie
było mowy o
żadnym naruszeniu
nietykalności (k.:
53-54 akt sprawy
Prokuratury
Rejonowej (...) w W.
o sygn. akt. PR 2 Ds.
(...)).

Po przesłuchaniu,
wobec P. B.
nie zastosowano
żadnego środka
zapobiegawczego.

Po zakończonych
czynnościach,
dopiero w godzinach
porannych, po
godzinie 04:05, dnia
19 listopada 2020
roku P. B. został
zwolniony i opuścił
teren Komendy

Rejonowej Policji W.
I.

Z powyższego
wynika, że
zatrzymanie P. B.
trwało od dnia 18
listopada 2020 roku
od godz. 23:55 do
dnia 19 listopada
2020 roku, do
godziny po 04:05,
czyli 4 godziny i 10
minut.

Obrońca P. B. złożył
w dniu 25 listopada
2020 roku zażalenie
na zatrzymanie (k.:
4-7 akt sprawy Sądu
Rejonowego dla
Warszawy-
Śródmieścia w
Warszawie o sygn. II
Kp 3299/20).

Sąd Rejonowy dla
Warszawy-
Śródmieścia w
Warszawie II
Wydział Karny
postanowieniem z
dnia 25 listopada
2021 roku, wydanym
w sprawie o sygn.
akt II Kp 3299/20,
w jego punkcie 1
(pierwszym)
uwzględnił
częściowo zażalenie
obrońcy P. B.
na zatrzymanie
i stwierdził, że
zatrzymanie P. B.
w dniu 18 listopada
2020 roku było
bezzasadne i
nieprawidłowe,
jednocześnie było
legalne, w punkcie 2

(drugim) orzeczenia Sąd zarządził, aby o stwierdzeniu niezasadności i nieprawidłowości zatrzymania zawiadomić prokuratora Prokuratury Rejonowej (...) w W. oraz Komendanta Stołecznego Policji (k.: 63-65 akt sprawy Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie o sygn. II Kp 3299/20).

Następnie, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, Prokurator Rejonowy (...) w W. postanowieniem z dnia 30 marca 2021 roku umorzył dochodzenie m.in. przeciwko P. B. podejrzanemu o to, że w dniu 18 listopada 2020 roku w W. przy ul. (...) naruszył nietykalność cielesną bliżej nieustalonego funkcjonariusza (...) Kompanii (...) w W., podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych związanych z przeprowadzaniem interwencji, w ten sposób, że popychał go oraz szarpał za mundur, przy czym

działał publicznie i bez powodu, okazując przez to rażąco lekceważenie dla porządku prawnego, tj. o czyn z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. – na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. – wobec braku podstaw do wniesienia aktu oskarżenia (k.: 135-136 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)).

Zatrzymanie P. B. mające miejsce w dniu 18 listopada 2020 roku o godz. 23:55, przez funkcjonariuszy Kompanii Prewencji (...) Oddział Prewencji Policji w W. - do sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...) - które trwało do dnia 19 listopada 2020 roku do godziny 04:05, czyli łącznie 4 godziny i 10 minut, niewątpliwie spowodowało u niego dolegliwość, której nie powinien ponieść.

Z treści art. 552 § 4 k.p.k. wynika, że w wypadku niewątpliwie niesłusznego

zatrzymania osobie
pozbawionej
wolności przysługuje
prawo do
odszkodowania
(odszkodowanie za
poniesioną szkodę
ma wyrównać w
pieniądu
rzeczywisty
uszczerbek w
majątku
wnioskodawcy, ale
takiego wniosku P.
B. nie składał)
i zadośćuczynienia.
Podnieść należy, że
zadośćuczynienie za
doznaną krzywdę, to
odszkodowanie za
szkodę
niematerialną
wynikłą z
wykonywania
środka przymusu,
które ma
zrekompensować
zarówno cierpienia
moralne jak i
fizyczne, jakich
doznał
wnioskodawca w
czasie pozbawienia
wolności.
Zadośćuczynienie za
doznaną krzywdę
ma na celu
zrekompensować
niesłusznie
zatrzymanemu
stratę
niematerialną,
będącą wynikiem
negatywnych
przeżyć
psychicznych
związanych z
bezpodstawnym
pozbawieniem
wolności (J.

Skorupka (red.),
kodeks
postępowania
karnego.
Komentarz,
Warszawa 2015).
Znaczenie dla
określenia
rozmiarów krzywdy i
wysokości należnego
zadośćuczynienia
ma długość
stosowania kary,
środka
przewidzianego w
ustawie karnej lub
środka przymusu,
ich stopień
dolegliwości oraz
przeżycia natury
moralnej z tego
wynikające (uczucie
przykrości, utrata
dobrego imienia),
konieczność
poddania się
rygorom związanym
ze stosowaniem
środka przymusu,
jak również
ewentualny
ostracyzm
środowiskowy
(wyrok Sądu
Apelacyjnego w
Krakowie z 9
kwietnia 2008 r., II
AKa 46/08). Przyjąć
przy tym należy, iż
nawet krótkotrwałe
bezprawne
pozbawienie
wolności człowieka
wyrządza mu
znaczną krzywdę
(wyrok Sądu
Apelacyjnego w
Katowicach z 16

listopada 2006 r., II
AKa 359/06).

Przy ocenie kwestii
niewątpliwie
niesłusznego
zatrzymania w
rozumieniu art.
552 § 4 k.p.k.
sąd powinien mieć
na uwadze, czy
zastosowanie tego
środka przymusu
procesowego
nastąpiło z obrazą
przepisów Rozdziału
27 k.p.k., a
tym samym, czy
spowodował on
dolegliwość, jakiej
osoba zatrzymana
nie powinna była
doznać, analizując
to zagadnienie w
aspekcie
całokształtu
okoliczności
zaistniałych w
sprawie, w której
doszło do
zatrzymania, a
znanych w dacie
orzekania w
przedmiocie
odszkodowania i
zadośćuczynienia, w
tym także z
uwzględnieniem
prawomocnego
orzeczenia
kończącego
postępowanie w
sprawie, w której
nastąpiło
zatrzymanie, jeżeli
takowe już zapadło
(uchwała Sądu
Najwyższego – Izba

		<p>Karna z dnia 23 maja 2006 r., I KZP 5/06).</p> <p>W niniejszej sprawie Sąd uznał, że zatrzymanie P. B. w dniu 18 listopada 2020 roku było niesłuszne, o czym będzie poniżej w punkcie 5.2.</p>		
0.1.3.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.		Fakt	Dowód	Numer karty
		Nie dotyczy		

4. ocena DOWODÓW		
0.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 3.1	Dowód	Zwiężle o powodach uznania dowodu
3.1.	zeznania świadka P. B.	<p>Sąd dokonując oceny zeznań świadka P. B. uznał je za wiarygodne, logiczne, konsekwentne i spójne z pozostałym ujawnionym w toku przewodu sądowego materiałem dowodowym, który ocenił jako zgodny z prawdą. Sąd dał wiarę zeznaniom wyżej wymienionego świadka w całości, bowiem nie ma podstaw do ich kwestionowania, w zakresie istotnym dla odpowiedzialności Skarbu Państwa z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania P. B..</p> <p>Świadek P. B. w czasie przesłuchania przed Sądem w dniu 02 lutego 2022 roku (k.: 25v-27)</p>

wskazał, że został zatrzymany w dniu 18 listopada 2020 roku, w środę, w czasie odbywających się wówczas protestów, w których brał udział. Dodał, że protesty te były przeciwko ustawie antyaborcyjnej. W czasie tych protestów, w których brał udział, zostały zatrzymane bezpodstawnie osoby, które następnie zostały przetransportowane do KRP W. (...) przy ul. (...) w W.. W związku z tym, dość duża grupa osób udała się w to miejsce, a wraz z tymi osobami także on poszedł na ul. (...) pod komendę w ramach spontanicznego zgromadzenia solidarnościowego z osobami, które znajdowały się na terenie komendy. Byli tam około godziny, może dwóch godzin maksymalnie. Kiedy znajdowali się pod KRP W. (...), to w pewnym momencie pojawiła się dosyć duża liczba funkcjonariuszy Policji uzbrojonych w tarcze, pałki, gaz pieprzowy itp., którzy mieli kaski. W pewnym momencie ci funkcjonariusze Policji zaczęli biec w kierunku grupy osób, wśród której i on się znajdował. Podkreślił, że nie miał żadnego kontaktu z funkcjonariuszem Policji, ludzie koło niego biegli i słyszał krzyk policjanta żeby „zatrzymać agresywnych i rzucających się”, a ponieważ nie był taką osobą, więc nie przyspieszył, tylko szedł dalej. Wówczas jeden z funkcjonariuszy Policji złapał go za plecak, on podniósł ręce do góry i znalazł się w rękach Policji, chociaż nie wiedział, dlaczego został złapany. Podał, że funkcjonariusz Policji pchnął go mocno w stronę innego policjanta, całe szczęście utrzymał wtedy równowagę i nie upadł na ziemię. Po zatrzymaniu trzymał ręce uniesione do góry, na plecach miał plecak. Jeszcze dwa razy podawali sobie go popychając, aż przyprowadzili pod

mini ogródek jednego z okien bloku naprzeciwko. Przy tym ogródku stał około 20 minut, na początku po prostu pilnował go policjant, potem przyszedł kolejny, po pewnym czasie dopiero zaczęli go spisywać. Podał policjantom swoje dane, wyjął dowód, okazał go funkcjonariuszom Policji, którzy spisali jego dane. Po chwili, obok niego pojawiła się kolejna osoba zatrzymana i później prawdopodobnie trzecia. Zeznał, że zapytał, za co został zatrzymany i pamięta, że nie było to to co zostało mu później przedstawione, napisane w aktach. W czasie składania zeznań przed Sądem nie pamiętał, co wtedy powiedział policjant. Po około 20 minutach od jego zatrzymania - po przyprowadzeniu przez funkcjonariuszy Policji kolejnych osób, też wtedy zatrzymanych, które, jak widział, leżały na ziemi - zostali przyprowadzeni przez funkcjonariuszy Policji do komendy, przez podwórko, do budynku, gdzie spędzili kolejne 4 godziny. Tuż przed wejściem do budynku, policjanci kazali im wyłączyć telefony, co zrobili, następnie najpierw trafili na dół, gdzie siedziało 6 osób zatrzymanych i tam funkcjonariusze sprawdzali ich alkomatem, czy nie są pod wpływem alkoholu. Następnie przeszukano każdemu z nich plecaki i rzeczy. Po przeszukaniu, policjanci przetransportowali ich na wyższe piętro, chyba czwarte. Tam też policjant, który go prowadził, kazał zostawić rzeczy w sali i na korytarzu przez cztery godziny ciągnęła się sprawa. Przez dwie godziny nie wiedzieli, dlaczego zostali zatrzymani. Później dowiedzieli się, że to było niezgodne z tym, co usłyszał na ulicy od policjanta, jako powód jego zatrzymania. Nie pamiętał, kiedy otrzymał protokół zatrzymania. Po dwóch, czy trzech godzinach od zatrzymania zadano

im pytanie, czy chcą kogoś poinformować o zatrzymaniu i o podanie numeru telefonu. Zeznał, że komisariat opuścił po godzinie 04:00, a przed godziną 05:00.

Dodał, że konsekwencje zatrzymania odczuwa do dzisiaj. Odnośnie odczuć towarzyszących mu po zatrzymaniu, to czuł się przede wszystkim tak, że nie wiedział, czemu się tam znajduje, czuł się niesprawiedliwie zatrzymany i niesprawiedliwie potraktowany. W innym miejscu przesłuchania – w odpowiedzi na pytania swojego pełnomocnika – podał, że gdy był na komendzie, to towarzyszył mu strach, nie wiedział jak ta sprawa się potoczy, bał się, że będzie karany za wyrażanie poglądów, jego zdaniem wtedy i teraz, w słusznej sprawie. To była środa, następnego dnia miał laboratoria, których nie zaliczył, bo cały dzień nadal był roztrzęsiony po tamtym incydencie. W dalszych zeznaniach podał, że od tamtej pory ma pewien lęk, wewnętrzną niechęć przed pomaganiem, czy służeniem w sprawach, które są społecznie kontrowersyjne dla części społeczeństwa i także dla różnych stron politycznych. Od tamtej pory działa w harcerstwie, jest instruktorem, i ze swoją drużyną często pełni wolontariat. Od tamtej pory nie ma problemu z wolontariatem i służbą, która jest obiektywnie dobra, np. na rzecz natury, ekologii, sprzątnięcia lasów, ale czuje lęk jak widzi, że powinien i wie, że chce, ale ma blokadę działania przeciwko rasizmowi, homofobii, czy kryzysowi, który istniał na granicy z Białorusią, nic w tej sprawie nie zrobił. Myśli o tym, że humanitarnie jest tam niezbędna pomoc, zbiórki zorganizowane przez jego znajomych, ale nic w tej sprawie nie zrobił, ponieważ wie, że duża

część, pewna część, społeczeństwa, polityków, uważa, że ten kryzys jest jednostronny i w ogóle nie powinno się ich traktować jak ludzi. Ma lęk przed angażowaniem się w protesty społeczne, które nie są popierane przez władze. Na ten lęk miało wpływ jego zatrzymanie, usłyszał też o zatrzymaniach jego znajomych w nieodległym czasie. Więcej się nie pojawił na takich protestach, bodajże raz, ale przy innej okoliczności, bo 10 kwietnia.

Zdaniem Sądu zeznania świadka P. B. są spójne z pozostałym materiałem dowodowym uznanym za wiarygodny w toku całego postępowania. W ocenie Sądu, nie ujawniły się również w toku rozprawy żadne okoliczności podważające wiarygodność zeznań wyżej wymienionego. Podnieść należy, że Sąd nie dopatrył się również w wypowiedziach świadka chęci fałszywego oskarżenia funkcjonariuszy Policji dokonującej jego zatrzymania w dniu 18 listopada 2020 roku, bowiem powyższa okoliczność znajduje potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji.

Oceniając zeznania świadka P. B. podnieść należy, że podawał on w nich to, co zapamiętał ze zdarzeń i jakie odczucia mu towarzyszyły wówczas, a także później, dlatego też zeznania świadka w tym zakresie stanowią wiarygodną podstawę do dokonania przez Sąd ustaleń stanu faktycznego przedmiotowego zdarzenia.

3.1.

- dokumenty zgromadzone w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Wydział Karny o sygn. XVIII Ko 54/21

- dokumenty zgromadzone w aktach sprawy Sądu Rejonowego dla

Sąd ocenił:

1. dokumenty zgromadzone w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Wydział Karny o sygn. XVIII Ko 157/21 w postaci:

Warszawy-Mokotowa w Warszawie
XIV Wydział Karny o sygn. XIV Kp
1471/20

- dokumenty

zgromadzone w aktach sprawy
Sądu Rejonowego dla Warszawy-
Śródmieścia w Warszawie Wydział V
Karny Sekcja ds. Wykroczeń o sygn.
V W 833/21

- wniosku o zadośćuczynienie
za niewątpliwie niesłuszne
zatrzymanie w sprawie Prokuratury
Rejonowej (...) w W. o sygn. PR 2 Ds.
(...) w dniu 18 listopada 2020 roku
(nadany w Urzędzie Pocztownym w
dniu 19 listopada 2021 roku – k. 14)
wraz z załącznikami (k.: 3-8),

- protokołu zatrzymania osoby P.
B. w dniu 18 listopada 2020 roku
o godz. 23:55 przez funkcjonariuszy
Kompanii Prewencji (...) Oddział
Prewencji Policji w W. (k.: 10-11),

- postanowienia prokuratora
Prokuratury Rejonowej (...) w
W. z dnia 30 marca 2021 roku
o umorzeniu dochodzenia m.in.
przeciwko P. B. (k.: 12-13);

2. dokumenty zgromadzone w
aktach sprawy Sądu Rejonowego
dla Warszawy – Śródmieścia w
Warszawie o sygn. akt II Kp 3299/20
w postaci m.in.:

- zażalenia na zatrzymanie P. B. w
dniu 18 listopada 2020 roku wraz z
załącznikami (k.: 4-7),

- notatki urzędowej (k.: 9-9v),

- protokołu zatrzymania osoby P.
B. w dniu 18 listopada 2020 roku
o godz. 23:55 przez funkcjonariuszy
Kompanii Prewencji (...) Oddział
Prewencji Policji w W. (k.: 10-10v i
11),

- protokołu badania stanu
trzeźwości analizatorem wydechu
(k.: 13-13v),

- protokołu przeszukania osoby (k.:
14-15),

- protokołu oględzin osoby
wraz z załącznikami w postaci
dokumentacji fotograficznej (k.:
16-17, 18-24),

– upoważnienia do obrony (k.: 25 i 26),

– protokołu przesłuchania świadka B. Z. – funkcjonariusza Policji (k.: 28-29),

– postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie, II Wydział Karny z dnia 25 listopada 2021 roku w sprawie o sygn. akt II Kp 3299/20 (k.: 63-65);

3. dokumenty zgromadzone w aktach sprawy Prokuratury Rejonowe (...) o sygn. PR 2 Ds. (...) w postaci m.in.:

– notatki urzędowej (k.: 1-1v),

– protokołu zatrzymania osoby P. B. w dniu 18 listopada 2020 roku o godz. 23:55 przez funkcjonariuszy Kompanii Prewencji (...) Oddział Prewencji Policji w W. (k.: 27-27v i 28),

– protokołu badania stanu trzeźwości analizatorem wydechu (k.: 30-30v),

– protokołu przeszukania osoby (k.: 31-32),

– protokołu oględzin osoby wraz z załącznikami w postaci dokumentacji fotograficznej (k.: 33-34, 35-41),

– upoważnienia do obrony (k.: 42 i 43),

– zgłoszenia udziału w sprawie (k.: 44),

– protokołu przesłuchania świadka B. Z. – funkcjonariusza Policji (k.: 45-46),

– postanowienia o przedstawieniu zarzutów P. B. z dnia 19 listopada 2020 roku (k.: 49-49v),

- protokołu przesłuchania P. B. w charakterze podejrzanego z dnia 19 listopada 2020 roku (k.: 53-54),
- oświadczenia (k. 55),
- zażalenia na zatrzymanie P. B. w dniu 18 listopada 2020 roku (k.: 97-100);
- pisma Oddziału Prewencji Policji w W. dot. tego, że z dokumentacji służbowej dostępnej w (...) w W. nie wynika jakoby w dniu 18.11.2020 roku około godziny 23;30-0:10 w W. w rejonie Komendy Rejonowej Policji W. (...) przy ul. (...) funkcjonariusze tzw. XII kompanii prewencji, tj. policjanci Oddziału z Zespołu (...) Komendanta Stołecznego Policji z siedzibą w S. będąc w tyralierze (kordonie) byli atakowani poprzez szarpanie ich i kopanie, w wyniku czego zostali pokrzywdzeni (k.: 123-123v),
- notatek służbowych (k.: 122, 124-125, 126, 127-130 i 132),
- postanowienia Prokuratora Rejonowego (...) w W. z dnia 30 marca 2021 roku o umorzeniu dochodzenia m.in. przeciwko P. B. podejrzanemu o to, że w dniu 18 listopada 2020 roku w W. przy ul. (...) naruszył nietykalność cielesną bliżej nieustalonego funkcjonariusza(...) Kompanii (...) w W., podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych związanych z przeprowadzaniem interwencji, w ten sposób, że popychał go oraz szarpał za mundur, przy czym działał publicznie i bez powodu, okazując przez to rażąc lekceważenie dla porządku prawnego, tj. o czyn z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.
- na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. –

		<p>wobec braku podstaw do wniesienia aktu oskarżenia (k.: 135-136),</p> <p>– postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie, II Wydział Karny z dnia 25 listopada 2021 roku, w sprawie o sygn. akt II Kp 3299/20 (k.: brak numeracji),</p> <p>- jako nienasuwające wątpliwości, co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy, a tym samym stanowiące pełnowartościowy materiał dowodowy.</p> <p>Nadto dokumentacja ta została sporządzona prawidłowo przez uprawnione do tego osoby i odzwierciedlała zaistniałe zdarzenia, nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Dowody te nadto korespondują z pozostałym ujawnionym w toku przewodu sądowego materiałem dowodowym, m.in. w postaci zeznań świadka.</p>
3.1.	wniosek pełnomocnika wnioskodawcy P. B. o zasądzenie na rzecz wnioskodawcy zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego zatrzymania	Wniosek pełnomocnika wnioskodawcy P. B., złożony na podstawie art. 552 § 4 k.p.k., o zasądzenie na rzecz wnioskodawcy kwoty 6.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w dniu 18 listopada 2020 roku, przez funkcjonariuszy Kompanii Prewencji (...) Oddział Prewencji Policji w W., do sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...) - nie nasuwa wątpliwości, co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy, a tym samym stanowi pełnowartościowy materiał dowodowy.
<p>0.1.4.2. niewzględzone ustaleniu faktów</p>	<p>Dowody przy</p>	

0.2.(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
		Nie dotyczy
1.PODSTAWA PRAWNA		
Oszkodowanie		
1.	Kwota główna	Odsetki
Nie dotyczy.		
Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
Nie dotyczy.		
Zadośćuczynienie		
2.	Kwota główna	Odsetki
Sąd, na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy P. B. kwotę 6.000,00 złotych (słownie: sześć tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.	Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz P. B. ustawowe odsetkami od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia, od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.	
Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
Niewątpliwie z chwilą uprawomocnienia się postanowienia Prokuratora Rejonowego (...) w W. z dnia 30 marca 2021 roku,		

wydanego w sprawie o sygn. akt PR 2 Ds. (...), o umorzeniu dochodzenia przeciwko P. B. – wyżej wymieniony nabył roszczenie względem Skarbu Państwa o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne jego zatrzymanie w tej sprawie w dniu 18 listopada 2020 roku.

W ocenie Sądu, zeznania wnioskodawcy P. B., a przede wszystkim wnikliwa analiza materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie, uzasadniają stwierdzenie, iż wniosek P. B. zasługuje na uwzględnienie.

Odnosnie do tego, że było to niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie, to podnieść należy, że niewątpliwie odpowiedzialność Skarbu Państwa z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania (art. 552 § 4 k.p.k.) opiera się na zasadzie ryzyka. Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem niewątpliwie niesłusznym, w rozumieniu art. 552 § 4 k.p.k., jest takie zatrzymanie, które nastąpiło z obrazą przepisów rozdziału 27 k.p.k. oraz powodujące dolegliwość, której osoba podejrzana, nie powinna doznać, w świetle całokształtu okoliczności ustalonych w sprawie, a także w szczególności, prawomocnego jej rozstrzygnięcia.

Wobec faktu, że postępowanie przygotowawcze prowadzone przeciwko P. B. zostało prawomocnie umorzone, to na tej podstawie może on domagać się zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie w tej sprawie, nie mniej jednak warunkiem normatywnym dla przyznania stosownego

zadośćuczynienia jest ustalenie jego „niewątpliwej niesłuszności”. Powyższe oznacza, iż aby mówić, że wnioskodawca nabył roszczenie względem Skarbu Państwa o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie w dniu 18 listopada 2020 roku o godz. 23:55, w rejonie Komendy Rejonowej Policji W. (...) przy ul. (...) w W., przez funkcjonariuszy Kompanii Prewencji (...) Oddział Prewencji Policji w W., do sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...), w której był podejrzany o popełnienie przestępstwa z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. - to należy najpierw dokonać oceny słuszności zatrzymania.

Z akt sprawy wynika, że P. B. został zatrzymany w dniu 18 listopada 2020 roku o godz. 23:55, w rejonie Komendy Rejonowej Policji W. (...) przy ul. (...) w W., przez funkcjonariuszy Kompanii Prewencji (...) Oddział Prewencji Policji w W., do sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...) – jako „osoba podejrzewana o naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych w dniu 18.11.2020 roku w W. przy ul. (...), przy czym działał publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie dla porządku prawnego, tj. o czyn z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. (k.: 27-27v i 28 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)).

W czasie zatrzymania P. B. został popchnięty przez funkcjonariusza Policji. Po zatrzymaniu, zatrzymany P. B. – na wezwanie funkcjonariuszy Policji – wylegitymował się okazując

dowód osobisty. Funkcjonariusze Policji spisali jego dane.

Następnie funkcjonariusze Policji doprowadzili zatrzymanego, wraz z grupą innych osób zatrzymanych, do Komendy Rejonowej Policji W. (...) przy ul. (...) w W..

Na terenie Komendy Rejonowej Policji W. (...), już dnia 19 listopada 2020 roku w godzinach 00:20-00:30, funkcjonariusze Policji dokonali przeszukania osoby P. B. (k.: 31-32 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)), zaś o godzinie 00:31, wyżej wymieniony został zbadany na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu z wynikiem 0,00 mg/l (k.: 30-30v akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)).

W dniu 19 listopada 2020 roku P. B., w godzinach nocnych, na terenie Komendy Rejonowej Policji W. (...) oczekiwał na przeprowadzenie z nim dalszych czynności procesowych. Dopiero w godzinach 02:45-03:00, funkcjonariusze Policji dokonali oględzin jego osoby (k.: 33-41 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)).

W trakcie czynności sporządzania dokumentacji do KRP W. (...) stawił się obrońca, jeszcze zatrzymanego, adwokat J. P., który uczestniczył w dalszych czynnościach (k.: 43, 44 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)).

Następnie o godzinie 03:50 rozpoczęło się przesłuchanie P. B. w charakterze podejrzanego, w obecności jego obrońcy adwokata J. P. (k.: 53-54 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)). Wówczas też

ogłoszono P. B. postanowienie o przedstawieniu zarzutu (k.: 53v akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...)) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)).

W sprawie Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...), P. B. postawiono zarzut popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 18 listopada 2020 roku w W. przy ul. (...), naruszył nietykalność cielesną bliżej nieustalonego funkcjonariusza Policji (...) KP (...) W., podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych związanych z przeprowadzeniem interwencji, w ten sposób, że popychał go oraz szarpał za mundur, przy czym działał publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie dla porządku prawnego, tj. o czyn z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. (k.: 49 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)).

Czynność przesłuchania trwała do godziny 04:05. P. B., pouczony o uprawnieniach i obowiązkach podejrzanego w postępowaniu karnym, nie przyznał się do zarzucanego mu czynu, po czym złożył krótkie oświadczenie, w którym m.in. podał, że po zatrzymaniu funkcjonariusz, który go zatrzymał, powiedział, że powodem jest nielegalne zgromadzenie, nie było mowy o żadnym naruszeniu nietykalności (k.: 53-54 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)).

Po przesłuchaniu, wobec P. B. nie zastosowano żadnego środka zapobiegawczego.

Po zakończonych czynnościach, dopiero w godzinach porannych, po godzinie 04:05, dnia 19 listopada

2020 roku P. B. został zwolniony i opuścił teren Komendy Rejonowej Policji W. I.

Z powyższego wynika, że zatrzymanie P. B. trwało od dnia 18 listopada 2020 roku od godz. 23:55 do dnia 19 listopada 2020 roku, do godziny po 04:05, czyli 4 godziny i 10 minut.

Obrońca P. B. złożył w dniu 25 listopada 2020 roku zażalenie na zatrzymanie (k.: 4-7 akt sprawy Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie o sygn. II Kp 3299/20).

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie II Wydział Karny postanowieniem z dnia 25 listopada 2021 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt II Kp 3299/20, w jego punkcie 1 (pierwszym) uwzględnił częściowo zażalenie obrońcy P. B. na zatrzymanie i stwierdził, że zatrzymanie P. B. w dniu 18 listopada 2020 roku było bezzasadne i nieprawidłowe, jednocześnie było legalne, w punkcie 2 (drugim) orzeczenia Sąd zarządził, aby o stwierdzeniu niezasadności i nieprawidłowości zatrzymania zawiadomić prokuratora Prokuratury Rejonowej (...) w W. oraz Komendanta Stołecznego Policji (k.: 63-65 akt sprawy Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie o sygn. II Kp 3299/20).

Następnie, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, Prokurator Rejonowy (...) w W. postanowieniem z dnia 30 marca 2021 roku umorzył dochodzenie m.in. przeciwko P. B. podejrzanemu o to, że w dniu 18 listopada 2020 roku w W. przy ul. (...) naruszył nietykalność cielesną bliżej

nieustalonego funkcjonariusza (...) Kompanii (...) w W., podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych związanych z przeprowadzaniem interwencji, w ten sposób, że popychał go oraz szarpał za mundur, przy czym działał publicznie i bez powodu, okazując przez to rażąc lekceważenie dla porządku prawnego, tj. o czyn z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. – na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. – wobec braku podstaw do wniesienia aktu oskarżenia (k.: 135-136 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)).

Z treści art. 552 § 4 k.p.k. wynika, że w wypadku niewątpliwie niesłusznego zatrzymania osobie pozbawionej wolności przysługuje prawo do odszkodowania (odszkodowanie za poniesioną szkodę ma wyrównać w pieniądzu rzeczywisty uszczerbek w majątku wnioskodawcy, ale takiego wniosku P. B. nie składał) i zadośćuczynienia. Podnieść należy, że zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, to odszkodowanie za szkodę niematerialną wynikłą z wykonywania środka przymusu, które ma zrekompensować zarówno cierpienia moralne jak i fizyczne, jakich doznał wnioskodawca w czasie pozbawienia wolności. Zadośćuczynienie za doznaną krzywdę ma na celu zrekompensować niesłuszenie zatrzymanemu stratę niematerialną, będącą wynikiem negatywnych przeżyć psychicznych związanych z bezpodstawnym pozbawieniem wolności (J. Skorupka (red.), kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2015). Znaczenie dla określenia rozmiarów krzywdy i wysokości należnego zadośćuczynienia ma długość stosowania kary, środka

przewidzianego w ustawie karnej lub środka przymusu, ich stopień dolegliwości oraz przeżycia natury moralnej z tego wynikające (uczucie przykrości, utrata dobrego imienia), konieczność poddania się rygorom związanym ze stosowaniem środka przymusu, jak również ewentualny ostracyzm środowiskowy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 9 kwietnia 2008 r., II AKa 46/08). Przyjąć przy tym należy, iż nawet krótkotrwałe bezprawne pozbawienie wolności człowieka wyrządza mu znaczną krzywdę (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 16 listopada 2006 r., II AKa 359/06).

Przy ocenie kwestii niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w rozumieniu art. 552 § 4 k.p.k. sąd powinien mieć na uwadze, czy zastosowanie tego środka przymusu procesowego nastąpiło z obrazą przepisów Rozdziału 27 k.p.k., a tym samym, czy spowodował on dolegliwość, jakiej osoba zatrzymana nie powinna była doznać, analizując to zagadnienie w aspekcie całokształtu okoliczności zaistniałych w sprawie, w której doszło do zatrzymania, a znanych w dacie orzekania w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia, w tym także z uwzględnieniem prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, w której nastąpiło zatrzymanie, jeżeli takowe już zapadło (uchwała Sądu Najwyższego – Izba Karna z dnia 23 maja 2006 r., I KZP 5/06).

Należy też podnieść, że do przedmiotowej sytuacji faktycznej, poza wymienionymi wyżej przepisami ustawy karnoprosesowej, zastosowanie znajdują również przepisy Ustawy

o Policji. Z art. 14 ust. 1 tejże ustawy wynika, że w granicach swych zadań policja wykonuje czynności operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i administracyjno-porządkowe w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw, przestępstw skarbowych i wykroczeń, poszukiwania osób ukrywających się przed organami ścigania lub wymiaru sprawiedliwości, a także poszukiwania osób, które na skutek wystąpienia zdarzenia uniemożliwiającego ustalenie miejsca ich pobytu należy odnaleźć w celu zapewnienia ochrony ich życia, zdrowia lub wolności. W myśl art. 15 przedmiotowej ustawy, policjanci wykonując czynności, o których mowa w art. 14, mają prawo w szczególności legitymować osoby w celu ustalenia ich tożsamości, a także dokonać zatrzymania osób w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw, jak również osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy – zdaniem Sądu – w stosunku do zatrzymanego P. B. nie istniało uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, a zatem pozbawienie zatrzymanego wolności nie znajdowało żadnych podstaw. Jako przyczynę zatrzymania wskazano wprawdzie w protokole, iż P. B. zostaje zatrzymany jako „osoba podejrzana o naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych w dniu 18.11.2020 roku w W. przy ul.

(...), przy czym działał publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie dla porządku prawnego, tj. o czyn z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. Zdaniem Sądu, ocena ta jest oczywiście nieprawidłowa, co dostrzegł również Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie wydający postanowienie w dniu 25 listopada 2021 roku pod sygn. akt II Kp 3299/20. Sąd Okręgowy podzielił argumentację Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie wyrażoną w uzasadnieniu wyżej wymienionego postanowienia z dnia 25 listopada 2021 roku, że okoliczności sprawy nie pozwalały na stwierdzenie, że zachodziło zasadne przypuszczenie wypełnienia przez zatrzymanego P. B. znamion zarzucanego mu przestępstwa. Sam zatrzymany P. B., przesłuchany w charakterze podejrzanego w sprawie Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...), w swoich wyjaśnieniach nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu zaprzeczając naruszeniu nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji. Z zeznań przesłuchanego w charakterze świadka funkcjonariusza Policji z kolei nie wynika, którego policjanta nietykalność cielesną miał naruszyć zatrzymany. Z przeprowadzonych czynności wynika wręcz, że żaden z funkcjonariuszy zabezpieczających wydarzenie w dniu 18 listopada 2020 roku przy ul. (...) w W. nie zgłaszał naruszenia nietykalności cielesnej. Wobec powyższego – zdaniem Sądu – okoliczności sprawy nie pozwalały na stwierdzenie, że zachodziło zasadne przypuszczenie wypełnienia przez zatrzymanego P. B. znamion jakiegokolwiek przestępstwa, w szczególności zaś nieuprawnionym

było wyrażenie podejrzenia, że swoim działaniem mógł zrealizować znamiona przestępstwa z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k., bo zarzut popełnienia czynu z tego przepisu kodeksu karnego mu postawiono. Najlepszym potwierdzeniem braku takich okoliczności w chwili zatrzymania jest treść zarzutu, który został postawiony P. B. po jego zatrzymaniu, bowiem w zarzucie tym zawarto określenie, że „naruszył nietykalność cielesną bliżej nieustalonego funkcjonariusza Policji (...) KP (...) W..” Nieprzypisanie w tym zarzucie, do czynności wykonawczej zarzucanej P. B., osoby konkretnego funkcjonariusza Policji dowodzi, że organ zatrzymujący P. B. dokonał tego zatrzymania bez jakiegokolwiek realnej i rzeczywistej podstawy. Nie można pominąć, że z pisma Dowódcy Oddziału Prewencji Policji w W. wynika, że z dokumentacji służbowej dostępnej w (...) w W. nie wynika jakoby w dniu 18.11.2020 roku około godziny 23:30-0:10 w W. w rejonie Komendy Rejonowej Policji W. (...) przy ul. (...) funkcjonariusze tzw. (...) kompanii prewencji, tj. policjanci Oddziału z Zespołu (...) Komendanta Stołecznego Policji z siedzibą w S. będąc w tyralierze (kordonie) byli atakowani poprzez szarpanie ich i kopanie, w wyniku czego zostali pokrzywdzeni (k.: 123-123v akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)).

Powyższe dostrzegł także Prokurator Rejonowy (...) w W., bowiem postanowieniem z dnia 30 marca 2021 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt PR 2 Ds. (...), umorzył dochodzenie prowadzone m.in. przeciwko P. B. podejrzanemu o to, że w dniu 18 listopada 2020 roku w W. przy ul. (...)

naruszył nietykalność cielesną bliżej nieustalonego funkcjonariusza (...) Kompanii (...) w W., podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych związanych z przeprowadzaniem interwencji, w ten sposób, że popychał go oraz szarpał za mundur, przy czym działał publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie dla porządku prawnego, tj. o czyn z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. – na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. – wobec braku podstaw do wniesienia aktu oskarżenia (k.: 135-136 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)).

Natomiast, odnosząc się do wskazanej w protokole zatrzymania osoby podstawy prawnej zatrzymania z art. 244 § 1 k.p.k., to przepis ten mówi, że Policja ma prawo zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo, z zachodzi obawa ucieczki lub ukrycia się tej osoby albo zatarcia śladów przestępstwa bądź też nie można ustalić jej tożsamości albo istnieją przesłanki do przeprowadzenia przeciwko tej osobie postępowania w trybie przyspieszonym.

Z postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie z dnia 25 listopada 2021 roku, wydanego w sprawie o sygn. akt II Kp 3299/20, wynika, że nie zaistniały przesłanki, określone w art. 244 § 1 k.p.k., uprawniające funkcjonariuszy Policji do zatrzymania P. B., które to stanowisko Sąd Okręgowy podzielił uznając, że nie zaistniały żadne przesłanki, określone w art. 244 § 1 k.p.k., uprawniające funkcjonariuszy Policji do

zatrzymania P. B. w dniu 18 listopada 2020 roku.

Ewentualnych działań zatrzymanego P. B. nie sposób oderwać od sytuacji w kraju, wyroków Trybunału Konstytucyjnego w obecnym składzie, czy działań i wypowiedzi przedstawicieli władzy wykonawczej, godzących często w prawa obywateli, budzących nieraz gwałtowne i radykalne w formie reakcje społeczne, w których protestujący domagają się podawania prawdy, poszanowania praw człowieka, zagwarantowanych w Konstytucji RP oraz zaakceptowanych przez Polskę aktach prawa międzynarodowego.

P. B. został zatrzymany w dniu 18 listopada 2020 roku przy ulicy (...) w W. w trakcie odbywającego się spontanicznego zgromadzenia pod Komendą Rejonową Policji W. (...), będącego zgromadzeniem solidarnościowym z osobami zatrzymanymi tego dnia przez Policję podczas innych zgromadzeń spontanicznych, które danego dnia odbywały się w W. po wyroku Trybunału Konstytucyjnego w obecnym składzie w sprawie „zaostżenia przepisów antyaborcyjnych”, a które przetrzymywane były na terenie ww. Komendy.

Podnieść należy, że zgodnie z treścią art. 46 ust. 4 pkt. 4 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi z dnia 05 grudnia 2008 roku na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów wydanego na podstawie tej ustawy - można ustanowić zakaz organizowania widowisk i innych zgromadzeń ludności. Tym samym Rozporządzenie Rady

Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii z dnia 09 października 2020 roku w zakresie wprowadzonego w jego § 28 zakazu organizowania wszystkich zgromadzeń w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 24 lipca 2015 roku - Prawo o zgromadzeniach nie miało upoważnienia ustawowego w zakresie wprowadzenia zakazu przeprowadzania również zgromadzeń spontanicznych, a tym samym jako niezgodne w powyższym zakresie z art. 57 Konstytucji RP nie miało charakteru prawotwórczego.

Użycie w art. 46 ust. 4 pkt. 4 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi z dnia 05 grudnia 2008 roku sformułowania „zakaz organizowania zgromadzeń ludności”, jednoznacznie określa, że na podstawie tej ustawy można wprowadzić jedynie zakaz organizacji zgromadzeń określonych w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 roku - Prawo o zgromadzeniach, które mają formę zgromadzeń zorganizowanych, a nie można na podstawie tej ustawy wprowadzić zakazu przeprowadzania i uczestniczenia w zgromadzeniach spontanicznych określonych w art. 3 ust. 2 Prawa o zgromadzeniach, które nie mają formy zorganizowanej. Za taką wykładnią ww. przepisów, poza wykładnią językową, jednoznacznie przemawia też wykładnia systemowa. W art. 16 ust. 1 ustawy o stanie wyjątkowym z dnia 21 czerwca 2002 roku oraz w art. 22 ust. 1 pkt 1) ustawy o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach

jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 sierpnia 2002 roku, Ustawodawca wprowadzając możliwość wprowadzenia zakazu organizacji i przeprowadzenia wszelkich zgromadzeń, w przeciwieństwie do treści art. 46 ust. 4 pkt. 4 Ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, posłużył się sformułowaniem „zawieszono prawa do organizowania i przeprowadzania wszelkiego rodzaju zgromadzeń”.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że w dniu zatrzymania P. B. nie istniał legalny zakaz uczestniczenia w zgromadzeniach spontanicznych, a tym samym P. B., uczestnicząc w przedmiotowym solidarnościowym zgromadzeniu przy ul. (...) w W., nie naruszał w żaden sposób swoją tam obecnością porządku prawnego.

Nadto podnieść należy, że realia zatrzymania P. B. oraz zatrzymania innych osób, które wraz z nim zostały wówczas zatrzymane przy ul. (...) w W., wskazują, że Policja, wbrew prawu, podjęła decyzję o swoistej pacyfikacji legalnego zgromadzenia spontanicznego poprzez dokonanie bezpodstawnych zatrzymań przypadkowych uczestników tego zgromadzenia, którego ofiarą padł P. B..

Wątpliwości Sądu wzbudziło również to, iż wnioskodawcę zatrzymano o godzinie 23:55 w dniu 18 listopada 2020 roku, a dopiero w dniu 19 listopada 2020 roku o godzinie 03:50 rozpoczęło się jego przesłuchanie w charakterze podejrzanego (k.: 53-54 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds.

(...)). Wówczas też ogłoszono P. B. postanowienie o przedstawieniu zarzutu. Czynność przesłuchania trwała do godziny 04:05. P. B., pouczone o uprawnieniach i obowiązkach podejrzanego w postępowaniu karnym, nie przyznał się do zarzucanego mu czynu, po czym złożył krótkie oświadczenie, w którym m.in. podał, że po zatrzymaniu funkcjonariusz, który go zatrzymał, powiedział, że powodem jest nielegalne zgromadzenie, nie było mowy o żadnym naruszeniu nietykalności (k.: 53-54 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)). Po przesłuchaniu, wobec P. B. nie zastosowano żadnego środka zapobiegawczego.

Nadto, zdaniem Sądu, czynność zatrzymania P. B. również nie przebiegła prawidłowo. Wprawdzie z zatrzymania wyżej wymienionego sporządzono protokół, a zatrzymany został pouczone o przysługujących mu uprawnieniach, otrzymał również odpis protokołu, jednak ze sporządzonego protokołu nie wynika, aby o zatrzymaniu osoby zawiadomiono niezwłocznie prokuratora, do czego obliguje przepis art. 244 § 4 k.p.k. Zawiadomienie prokuratora nastąpiło dopiero po upływie około 4 godzin od zatrzymania, co zdaniem Sądu nie spełnia warunku niezwłoczności. Ponadto o zatrzymaniu P. B. nie zawiadomiono wskazanej przez niego osoby - mimo podania jej imienia, nazwiska i numeru telefonu (brak wzmianki w protokole o zawiadomieniu). W ocenie Sądu, wątpliwości budzi również zasadność zastosowania wobec zatrzymanego siły fizycznej, jeśli zważyć na brak

uzasadnionego przypuszczenia popełnienia przestępstwa.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy uznał, że zatrzymanie było niesłuszne i nieprawidłowe.

Zdaniem Sądu Okręgowego, przedstawione powyżej okoliczności sprawy jednoznacznie wskazują, że w stosunku do zatrzymanego P. B. nie istniało zatem uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, w związku z czym brak było podstaw do jego zatrzymania przez funkcjonariuszy Policji. Zatrzymanie to nie było usprawiedliwione okolicznościami sprawy, stanowiło nieproporcjonalną ingerencję w prawo zatrzymanego do wolności osobistej, chronionej art. 41 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 5 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zw. z art. 8 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, co w konsekwencji przyczyniło się do uznania przez tut. Sąd, że pozbawienie wolności P. B. opierało się na pozornej podstawie prawnej, bowiem w niniejszej sprawie nie zachodziły żadne, obiektywne przesłanki do jego zatrzymania, co bezprawnie naruszyło prawo P. B., do poszanowania jego życia prywatnego i wolności.

Sąd miał także na uwadze sytuację faktyczną, na kanwie której dokonano zatrzymania P. B., bowiem nie jest pierwszym tego typu przypadkiem w skali kraju. Na przestrzeni ostatnich lat w Polsce obserwuje się wyraźną zmianę w postrzeganiu i traktowaniu osób aktywnie protestujących przeciwko decyzjom

i zachowaniom oraz wypowiedziom władzy wykonawczej, ale też decyzjom władzy ustawodawczej, broniącym praw zagwarantowanych Konstytucją RP, czy osób aktywnie protestujących przeciwko wyrokom Trybunału Konstytucyjnego w obecnym składzie, w szczególności w sprawie „zaostżenia przepisów antyaborcyjnych”. Z doniesień medialnych znane są przykłady naruszeń praw i wolności osób protestujących w Polsce.

Podnieść należy, że zwiększające się napięcia wokół kwestii związanych z prawami i wolnościami osób mających inne poglądy, niż wyznawane przez władzę wykonawczą, zagrażające prawom osób w momencie gdy stały się one przedmiotem konfliktu politycznego i społecznego, przyczyniły się do wzmożonej działalności aktywistycznej ze strony osób broniących swoich wolności. Częstotliwość protestów, zgromadzeń, debat, publikacji, performenców oraz innych akcji o charakterze aktywistycznym w imię obrony uniwersalnych praw człowieka nasila się proporcjonalnie do decyzji i zachowań władzy wykonawczej ingerujących - zdaniem części społeczeństwa będącej w opozycji do tych decyzji i zachowań, której zatrzymany jest także przedstawicielem – w tę wolność, bowiem P. B. został zatrzymany w dniu 18 listopada 2020 roku przy ulicy (...) w W. w trakcie odbywającego się spontanicznego zgromadzenia pod Komendą Rejonową Policji W. (...), będącego zgromadzeniem solidarnościowym z osobami zatrzymanymi tego dnia przez Policję podczas innych zgromadzeń spontanicznych, które danego dnia odbywały się

w W. po wyroku Trybunału Konstytucyjnego w obecnym składzie w sprawie „zaostżenia przepisów antyaborcyjnych”, a które przetrzymywane były na terenie ww. Komendy, co sam podkreślał w swoich zeznaniach. P. B. został zatrzymany, mimo że jego zachowanie nie nosiło znamion czynu zabronionego z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

Podkreślić należy, że Konstytucja RP zapewnia w art. 54 ust. 1, wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji.

Wobec powyższego Sąd stwierdził, że zatrzymanie P. B., dokonane w W. w dniu 18 listopada 2020 roku, nie było konieczne ani usprawiedliwione okolicznościami sprawy, a jednocześnie stanowiło nieproporcjonalną ingerencję w prawo zatrzymanego do wolności. Wskazać zaś należy, iż prawo do wolności osobistej jest jednym z najważniejszych praw człowieka, warunkującym niejednokrotnie możliwość korzystania przez niego z innych praw i wolności wyrażonych w przepisach konstytucyjnych czy ustawowych (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2007 roku, sygn. akt SK 50/06).

Zgodnie z wymogiem art. 5 ust. 3 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, podstawę zgodnego z prawem zatrzymania musi stanowić „uzasadnione podejrzenie” popełnienia przestępstwa. Słowa „uzasadnione podejrzenie” oznaczają istnienie faktów lub informacji, które zaspokoilyby obiektywnego obserwatora, że dana osoba mogła popełnić przestępstwo. Istnienie takiego podejrzenia

wymaga, aby podnoszone fakty można było w uzasadniony sposób uznać za zachowanie przestępcze na podstawie prawa krajowego. Uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu zabronionego przez prawo stanowi zatem ogólną podstawę ingerencji w wolność na podstawie art. 5 ust. 1 lit. c Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Możliwość przyjęcia, że takie podejrzenie istnieje, wymaga istnienia dowodów wskazujących na to, że czyn miał miejsce, a ponadto na to, że popełniła go dana osoba.

W analizowanym stanie faktycznym „uzasadnione podejrzenie” niewątpliwie nie miało miejsca. Przyczyną zatrzymania P. B., wskazaną w protokole zatrzymania, było, że jest to „osoba podejrzewana o naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych w dniu 18.11.2020 roku w W. przy ul. (...), przy czym działał publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie dla porządku prawnego, tj. o czyn z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. (k.: 27-27v i 28 akt sprawy Prokuratury Rejonowej (...) w W. o sygn. akt. PR 2 Ds. (...)), jednak Sąd Okręgowy stanowiska tego nie podzielił, o czym pisano powyżej. Ponadto, po zatrzymaniu wnioskodawcy prokurator nie zdecydował się zastosować względem niego żadnych środków zapobiegawczych, a ponad cztery miesiące później wydał postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego.

„Prawo do wolności”, o którym mowa w artykule 5 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności dotyczy

wolności osoby w rozumieniu fizycznym. Przepis ma na celu zapewnienie, że nikt nie zostanie pozbawiony takiej wolności w sposób arbitralny. Podobnie, decyzja wyjątkowo zwięzła i niezawierająca odniesień do przepisów prawa, które dopuszczają pozbawienie wolności, nie będzie zapewniać wystarczającej ochrony przed arbitralnością. Należy zatem stwierdzić, iż dokonując zatrzymania P. B. naruszono nie tylko przepisy ustawy karnoprosocowej, ale też przepisy Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności poprzez pozbawienie go wolności nieadekwatnie do okoliczności sprawy, a także zaniechanie niezwłocznego przeprowadzenia czynności z jego udziałem.

Co istotne, art. 5 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności statuuje również prawo do dochodzenia odszkodowania od państwa w związku z bezprawnym pozbawieniem wolności. O ile zgodnie z orzecznictwem strasburskim art. 5 ust. 5 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności nie stanowi samodzielnej podstawy dochodzenia odszkodowania, to w sytuacji naruszenia ust. 1-4 w sposób bezpośredni lub pośredni stwierdzone przez sąd krajowy, prawo to w każdej sprawie się aktualizuje. Taka sytuacja ma miejsce właśnie w niniejszej sprawie.

Podkreślić należy również, że sposób działania organów ścigania w niniejszej sprawie znacznie wykroczył poza granice ustanowione zasadą proporcjonalności na co wskazują powyżej przedstawione okoliczności sprawy i

zaprezentowana chronologia
czynności procesowych
przeprowadzonych przez
funkcjonariuszy Policji.

Podkreślenia wymaga fakt, że zatrzymanie to miało charakter publiczny, odbywało się w trakcie odbywającego się spontanicznego zgromadzenia pod Komendą Rejonową Policji W. (...) przy ul. (...) w W., będącego zgromadzeniem solidarnościowym z osobami zatrzymanymi tego dnia przez Policję podczas innych zgromadzeń spontanicznych, które danego dnia odbywały się w W. po orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego w obecnym składzie w sprawie „zaostżenia przepisów antyaborcyjnych”, a które przetrzymywane były na terenie ww. Komendy, a więc przy innych osobach, które to widziały. Zatrzymania dokonali funkcjonariusze Policji, a faktyczne pozbawienie wolności trwało ponad 4 godziny, o czym pisano powyżej. Biorąc pod uwagę sytuację P. B. i obawy o swój los - jak również okoliczności zatrzymania, rodzaj zarzucanego mu następnie czynu oraz zatrzymanie go w centrum W., na oczach innych osób biorących udział w spontanicznym zgromadzeniu, to powyższe wskazuje na represyjny charakter pozbawienia wolności.

W realiach sprawy – zdaniem Sądu – zatrzymanie P. B. ponad wszelką wątpliwość było nieadekwatne, wzbudziło natomiast dodatkowe negatywne konsekwencje dla zatrzymanego. Poczucie strachu było tym silniejsze, że zatrzymany był pozbawiony wolności przez prawie 4 godziny, zanim przesłuchano go w charakterze podejrzanego w dniu 19 listopada 2020 roku i nie wiedział, jaki będzie

cel i dalszy tok czynności, a przede wszystkim obawiał się o swój los, o czym mówił w swoich zeznaniach.

Należy przy tym zwrócić uwagę, iż ostatecznie w niniejszej sprawie nie dostrzeżono potrzeby stosowania środków zapobiegawczych, a zatem nie stwierdzono potrzeby zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania z jednoczesnym wysokim prawdopodobieństwem sprawstwa podejrzanego w odniesieniu do zarzucanego mu czynu, co również przemawia za tym, iż stosowanie środka przymusu w postaci zatrzymania pozostawało całkowicie nieuzasadnione w okolicznościach niniejszej sprawy. Powyższe okoliczności wskazują na narażenie wnioskodawcy na wysoce traumatyzujące przeżycia, znajdujące swe źródło w niesłusznym pozbawieniu wolności.

Reasumując powyższe, Sąd stwierdził, iż zatrzymanie P. B. w dniu 18 listopada 2020 roku było niewątpliwie niesłuszne, nie było bowiem uzasadnione okolicznościami sprawy. Sąd miał także na uwadze, że wnioskodawca prowadzi ustabilizowany tryb życia i wysoko ceni sobie wartości demokratyczne, w tym w szczególności istotę praw człowieka, o czym mówił w swoich zeznaniach.

W związku z powyższym, Sąd zasądził na rzecz wnioskodawcy P. B. kwotę 6.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia uznając tym samym, że żądana kwota 6.000,00 złotych nie jest nadmiernie wysoka. Sąd przy ustalaniu wysokości kwoty zadośćuczynienia wziął pod uwagę wszystkie wyżej wymienione okoliczności. Sąd uznał, że kwota 6.000,00 złotych jest adekwatna do okoliczności sprawy, gdyż

pozbawienie wolności P. B., szczególnie w tak gwałtowny sposób - bo w trakcie odbywającego się spontanicznego zgromadzenia pod Komendą Rejonową Policji W. (...) przy ul. (...) w W., będącego zgromadzeniem solidarnościowym z osobami zatrzymanymi tego dnia przez Policję podczas innych zgromadzeń spontanicznych, które danego dnia odbywały się w W. po wyroku Trybunału Konstytucyjnego w obecnym składzie w sprawie „zaostżenia przepisów antyaborcyjnych”, a które przetrzymywane były na terenie ww. Komendy - wywołało u niego uczucia strachu i upokorzenia, czemu towarzyszyło naruszenie jego dobrego imienia, a także spowodowało brak zaufania do organów państwowych, w tym organów ścigania, które towarzyszyć mu będą już do końca życia. Należy podkreślić, iż już od dawna w badaniach wskazuje się na spadek zaufania osób związanych z działalnością opozycyjną do organów państwa, w tym również do Policji, na co wskazują kolejne niezasadne interwencje Policji, bo w większości są uznawane przez sądy za niezgodne z kryteriami stawianymi funkcjonariuszom przez Kodeks postępowania karnego.

Sąd, uwzględniając powyższe okoliczności, stanął na stanowisku, że wszystkie negatywne przeżycie psychiczne P. B. związane z jego zatrzymaniem i późniejsze ich następstwa, o czym mówił w trakcie swoich zeznań składanych przed Sądem na rozprawie dnia 02 lutego 2022 roku, jak też wskazane przez wnioskodawcę we wniosku, bowiem w istocie podjęte przez funkcjonariuszy Policji działania stanowiły represję - skoro nie istniała żadna przesłanka, która

uzasadniałoby podjęte środki, użycie wobec zatrzymanego siły fizycznej, faktyczne pozbawienie wolności na ponad 4 godziny - winny zostać zrekomensowane w formie zadośćuczynienia, toteż zasądził je na rzecz wnioskodawcy w kwocie 6.000,00 złotych. Zdaniem Sądu, działania osób o charakterze aktywistycznym i proobywatelskim nie uprawniają do podejmowania wobec tych osób działań o charakterze represyjnym, zaś zgodnie z art. 19 Międzynarodowego Paktu praw obywatelskich i politycznych nękanie, zastraszanie lub stygmatyzowanie osób, w tym zatrzymanie, aresztowanie, proces lub uwięzienie z powodu wyznawanych przez nie poglądów, stanowi naruszenie Paktu. Dlatego też orzeczenie na rzecz P. B. zadośćuczynienia w kwocie 6.000,00 złotych, jest w pełni uzasadnione. Sąd miał także na uwadze, aby ustalone zadośćuczynienie czyniło zadość poczuciu krzywdy doznanej przez wnioskodawcę w związku z jego niesłusznym zatrzymaniem, uwzględniało negatywne przeżycia psychiczne P. B. wiążące się z pozbawieniem wolności, zwłaszcza, że zachowanie funkcjonariuszy Policji, w ocenie Sądu, było rażąco krzywdzące dla wnioskodawcy, który na skutek tych wydarzeń utracił poczucie bezpieczeństwa i zaufania wobec służby policyjnej oraz instytucji państwowych. Wobec tak ewidentnych naruszeń praw gwarantowanych nie tylko przez Konstytucję, ale i Międzynarodowy Pakt praw obywatelskich i politycznych, zasądzona kwota powinna zadośćuczynić wnioskodawcy stres, lęk oraz doznaną podczas

zatrzymania w dniu 18 listopada 2020 roku krzywdę.

W ocenie Sądu, ustalone zadośćuczynienie jest stosowne do realiów społecznych, bowiem uwzględnia zamożność mieszkańców i wartość pieniądza, natomiast nie jest, biorąc pod uwagę powyżej przywołane okoliczności sprawy, sposobem uzyskiwania nadmiernych korzyści finansowych, czy wzbogacenia się.

Zdaniem Sądu kwota ta jest odpowiednia i w sposób wystarczający kompensuje doznaną przez P. B. krzywdę psychiczną.

Sąd doszedł do przekonania, iż kwota 6.000,00 złotych żądana przez wnioskodawcę nie jest wygórowana. W tym wypadku, wobec racjonalizacji wniosku, subiektywne przeżycia wnioskodawcy i jego indywidualne odczucia z powodu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania stały się podstawą oceny wysokości zadośćuczynienia.

Inne

3.

Sąd, na podstawie art. 554 § 4 k.p.k. w zw. § 2 ust 1 i 2, § 3, § 4 ust. 1-3 oraz § 17 ust. 6 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu - zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy P. B. zwrot wydatków w kwocie 144,00 złotych (słownie: sto czterdzieści cztery złote) z tytułu ustanowienia pełnomocnika.

Zwiąże o powodach podstawy prawnej		
W związku z taką treścią orzeczenia Sąd - zgodnie z przepisami – uwzględnił wniosek pełnomocnika wnioskodawcy P. B. złożony w pisemnym wniosku oraz w mowie końcowej na rozprawie dnia 10 marca 2022 roku dotyczący zasądzenia na rzecz wnioskodawcy kosztów ustanowienia pełnomocnika w sprawie według norm przepisanych i orzekł jak wyżej.		
1.ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU W PRZEDMIOCIE ŻĄDANIA		
Zwiąże o powodach rozstrzygnięcia		
Odszkodowanie		
1.	Kwota główna	Odsetki
Nie dotyczy		
Zadośćuczynienie		
2.	Kwota główna	Odsetki
Sąd, na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz P. B. kwotę 6.000,00 złotych (słownie: sześć tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty. W pisemnym wniosku oraz na rozprawie dnia 10 marca 2022 roku pełnomocnik wnioskodawcy P. B. wniósł o zasądzenie zadośćuczynienia w wysokości	Sąd, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz P. B. ustawowe odsetkami od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.	

6.000,00 złotych. Natomiast Prokurator na rozprawie wniósł o zasądzenie na rzecz P. B. kwoty 500,00 złotych tytułem zadośćuczynienia.

Sąd, zasądzając od Skarbu Państwa na rzecz P. B. kwotę 6.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia – w tym wypadku przyznał wnioskodawcy, kwotę zgodnie z roszczeniem wskazanym we wniosku o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie.

Zdaniem Sądu, zasądzone zadośćuczynienie na rzecz wnioskodawcy P. B. w powyższej kwocie, jest odpowiednie.

Biorąc pod uwagę argumentację zaprezentowaną w punkcie 5.1. niniejszego uzasadnienia, bez potrzeby jej powtarzania w całości (bo jako całość powinno się odbierać i prezentować uzasadnienie wyroku, a nie we fragmentach tematycznych, które umniejszają jego wydźwięk i skutkują powtarzaniem elementów uzasadnienia), Sąd zasądził na rzecz wnioskodawcy P. B. kwotę 6.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia uznając tym samym, że żądana kwota właśnie 6.000,00 złotych nie jest nadmiernie wysoka. Sąd przy ustalaniu wysokości kwoty zadośćuczynienia wziął pod uwagę wszystkie wyżej wymienione okoliczności (w punkcie 5.1. niniejszego uzasadnienia). Sąd uznał, że kwota 6.000,00 złotych jest adekwatna do okoliczności sprawy, gdyż pozbawienie wolności P. B., szczególnie w tak gwałtowny sposób - bo w trakcie odbywającego się spontanicznego zgromadzenia pod Komendą Rejonową Policji W. (...) przy ul. (...) w W., będącego zgromadzeniem solidarnościowym

z osobami zatrzymanymi tego dnia przez Policję podczas innych zgromadzeń spontanicznych, które danego dnia odbywały się w W. po wyroku Trybunału Konstytucyjnego w obecnym składzie w sprawie „zaostżenia przepisów antyaborcyjnych”, a które przetrzymywane były na terenie ww. Komendy - wywołało u niego uczucia strachu i upokorzenia, czemu towarzyszyło naruszenie jego dobrego imienia, a także spowodowało brak zaufania do organów państwowych, w tym organów ścigania, które towarzyszyć mu będą już do końca życia. Należy podkreślić, iż już od dawna w badaniach wskazuje się na spadek zaufania osób związanych z działalnością opozycyjną do organów państwa, w tym również do Policji, na co wskazują kolejne niezasadne interwencje Policji, bo w większości są uznawane przez sądy za niezgodne z kryteriami stawianymi funkcjonariuszom przez Kodeks postępowania karnego.

Sąd, uwzględniając powyższe okoliczności, stanął na stanowisku, że wszystkie negatywne przeżycie psychiczne P. B. związane z jego zatrzymaniem i późniejsze ich następstwa, o czym mówił w trakcie swoich zeznań składanych przed Sądem na rozprawie dnia 02 lutego 2022 roku, jak też wskazane przez wnioskodawcę we wniosku, bowiem w istocie podjęte przez funkcjonariuszy Policji działania stanowiły represję - skoro nie istniała żadna przesłanka, która uzasadniałaby podjęte środki, użycie wobec zatrzymanego siły fizycznej, faktyczne pozbawienie wolności na ponad 4 godziny - winny zostać zrekompensowane w formie zadośćuczynienia, toteż zasądził je na rzecz wnioskodawcy w

kwocie 6.000,00 złotych. Zdaniem Sądu, działania osób o charakterze aktywistycznym i proobywatelskim nie uprawniają do podejmowania wobec tych osób działań o charakterze represyjnym, zaś zgodnie z art. 19 Międzynarodowego Paktu praw obywatelskich i politycznych nękanie, zastraszanie lub stygmatyzowanie osób, w tym zatrzymanie, aresztowanie, proces lub uwięzienie z powodu wyznawanych przez nie poglądów, stanowi naruszenie Paktu. Dlatego też orzeczenie na rzecz P. B. zadośćuczynienia w kwocie 6.000,00 złotych, jest w pełni uzasadnione. Sąd miał także na uwadze, aby ustalone zadośćuczynienie czyniło zadość poczuciu krzywdy doznanej przez wnioskodawcę w związku z jego niesłusznym zatrzymaniem, uwzględniło negatywne przeżycia psychiczne P. B. wiążące się z pozbawieniem wolności, zwłaszcza, że zachowanie funkcjonariuszy Policji, w ocenie Sądu, było rażąco krzywdzące dla wnioskodawcy, który na skutek tych wydarzeń utracił poczucie bezpieczeństwa i zaufania wobec służby policyjnej oraz instytucji państwowych. Wobec tak ewidentnych naruszeń praw gwarantowanych nie tylko przez Konstytucję, ale i Międzynarodowy Pakt praw obywatelskich i politycznych, zasądzona kwota powinna zadośćuczynić wnioskodawcy stres, lęk oraz doznana podczas zatrzymania w dniu 18 listopada 2020 roku krzywdę.

W ocenie Sądu, ustalone zadośćuczynienie jest stosowne do realiów społecznych, bowiem uwzględnia zamożność mieszkańców i wartość pieniądza, natomiast nie jest, biorąc pod uwagę

powyżej przywołane okoliczności sprawy, sposobem uzyskiwania nadmiernych korzyści finansowych, czy wzbogacenia się.

Zdaniem Sądu kwota ta jest odpowiednia i w sposób wystarczający kompensuje doznaną przez P. B. krzywdę psychiczną.

Sąd doszedł do przekonania, iż kwota 6.000,00 złotych żądana przez wnioskodawcę nie jest wygórowana. W tym wypadku, wobec racjonalizacji wniosku, subiektywne przeżycia wnioskodawcy i jego indywidualne odczucia z powodu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania stały się podstawą oceny wysokości zadośćuczynienia.

Sąd uznał nadto, że przyznana kwota zadośćuczynienia jest zasadna biorąc pod uwagę sytuację faktyczną, na kanwie której dokonano zatrzymania P. B., bowiem nie jest pierwszym tego typu przypadkiem w skali kraju.

Jednocześnie Sąd, z podanych wyżej względów, nie przychylił się do wniosku Prokuratora wyrażonego na rozprawie dnia 10 marca 2022 roku.

Zdaniem Sadu, kwota niższa niż 6.000,00 złotych nie byłaby odpowiednia i w sposób wystarczający nie kompensowałaby doznanej przez P. B. krzywdy psychicznej, przy uwzględnieniu sytuacji społeczno-politycznej.

Inne

3.

Nie dotyczy

**1.Inne ROZSTRZYGNIECIA
Zawarte w WYROKU**

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
II.	Sąd, na podstawie art. 554 § 4 k.p.k. w zw. § 2 ust 1 i 2, § 3, § 4 ust. 1-3 oraz § 17 ust. 6 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu - zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy P. B. zwrot wydatków w kwocie 144,00 złotych (słownie: sto czterdzieści cztery złote) z tytułu ustanowienia pełnomocnika.	

1.Koszty procesu	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III.	Sąd, na podstawie art. 554 § 4 k.p.k. kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa, bowiem zgodnie z tym przepisem postępowanie w sprawach o zadośćuczynienia jest wolne od kosztów.

1.PODPIS
SSO Izabela Ledzion